

Sygn. akt II KK 419/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Artymiuk

SSN Przemysław Kalinowski

Protokolant Klaudia Binienda

w sprawie **M. S.**

w przedmiocie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 29 stycznia 2021 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść

od wyroku Rejonowego w P.

z dnia 9 października 2020 r., sygn. akt VII K (...),

**uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. w
zw. z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. i w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.
umarza postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego,
a kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w P. wyrokiem łącznym z dnia 9 października 2020 r. w sprawie VII K (...), ustalił, że M. S. został skazany wyrokami:

1. łącznym Sądu Rejonowego w P. z dnia 19 lutego 2019 r. w sprawie o sygn. akt II K [...] /18, którym orzeczono karę łączną 2 lat i 5 miesięcy pozbawienia wolności; jak zaznaczono, kara pozbawienia wolności jest wykonywana od dnia 18 października 2018 r. do dnia 4 marca 2021 r.;

2. Sądu Rejonowego w M. z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie o sygn. II K 93/19, za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k., za które orzeczono karę 6 miesięcy pozbawienia wolności; kara ta będzie wykonywana przez skazanego w okresie od dnia 30 września 2021 r. do dnia 29 marca 2022 r.;

3. Sądu Rejonowego w P. z dnia 27 listopada 2019 r., w sprawie II K 85/19, za przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. i z art. 178a § 1 k.k., za które orzeczono karę łączną 7 miesięcy pozbawienia wolności; kara ta będzie wykonywana przez skazanego w okresie od dnia 4 marca 2021 r. do dnia 30 września 2021 r.,

a następnie -

na podstawie 85 § 1 i § 2 k.k., art. 86 § 1 k.k., połączył kary pozbawienia wolności wymierzone wskazanymi wyrokami i orzekł wobec skazanego M. S. karę łączną 3 lat pozbawienia wolności (pkt I), na poczet której zaliczył skazanemu okres zaliczony w wyroku łącznym Sądu Rejonowego w P. o sygn. II K [...] /18, tj. od dnia 2 grudnia 2011 roku do dnia 2 grudnia 2011 r., od dnia 9 stycznia 2015 r. do dnia 9 stycznia 2015 r., od dnia 8 października 2018 r. do dnia 29 listopada 2018 r. (pkt III), a nadto stwierdził, że w pozostałej części połączone wyroki podlegają odrębnemu wykonaniu (pkt II).

Ponieważ żadna ze stron nie wniosła apelacji, wyrok uprawomocnił się w pierwszej instancji w dniu 16 października 2020 r.

Opisane orzeczenie zaskarżone zostało w całości kasacją Prokuratora Generalnego, wywiedzioną na niekorzyść skazanego, w której zarzucono „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa procesowego, a mianowicie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., polegające na wydaniu przez Sąd Rejonowy w P. w dniu 9 października 2020 roku, w sprawie o sygn. akt VII K (...) wyroku łączącego kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami: Sądu Rejonowego w P. o sygn.

akt II K [...] /18 (wyrok łączny) oraz Sądu Rejonowego w M. o sygn. akt II K 93/19 i Sądu Rejonowego w P. o sygn. akt II K 85/19, podczas gdy postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego obejmującego kary pozbawienia wolności orzeczone tymi samymi wyrokami, łącznym i jednostkowymi, zostało już zakończone prawomocnym wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w P. wydanym w dniu 4 czerwca 2020 roku, sygn. akt VII K [...] /20, co stanowi bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia określoną w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.” i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. i w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zaskarżony wyrok zapadł z rażącym i mającym charakter bezwzględnej przyczyny odwoławczej, naruszeniem przepisu prawa procesowego, tj. art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k.

Skarżący trafnie wskazał, że przed Sądem Rejonowym w P. toczyło się już wcześniej postępowanie w przedmiocie wydania wobec skazanego M. S. wyroku łącznego, zakończone wydaniem w dniu 4 czerwca 2020 r. przez ten Sąd wyroku łącznego w sprawie o sygn. VII K [...] /20. Zgodnie z treścią tego orzeczenia, Sąd:

I. na podstawie art. 85 § 1 i § 2 k.k., art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 568a § 1 pkt 1 k.p.k. wyroki:

- Sądu Rejonowego w P. z dnia 19 listopada 2019 r. w sprawie o sygn. akt II K 238/18,
- Sądu Rejonowego w P. z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie o sygn. akt II K 85/19,
- Sądu Rejonowego w M. z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie o sygn. akt II K 93/19,

w zakresie orzeczonych tymi wyrokami kar i kar łącznych pozbawienia wolności połączył i orzekł wobec skazanego M. S. karę łączną 3 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 63 § 1 k.k. i art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okres faktycznego pozbawienia wolności w sprawie II K 238/18 w dniu 2 grudnia 2011 r., w dniu 9 stycznia 2015 r., w dniach od 8 października 2018 r. do 29 listopada 2018 r., okres odbywania kary pozbawienia wolności w sprawie II K 238/19 od dnia 29 listopada 2018 r. do dnia 4 czerwca 2020 r.

Sąd stwierdził nadto, iż w pozostałej części połączone wyroki podlegają odrębnemu wykonaniu (k. 44 - 45). Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 13 czerwca 2020 r.

Wydanie w sprawie VII K [...] /20 wyroku łącznego, łączącego kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami w sprawach: II K 238/18, II K 85/19 i II K 93/19 stanowiło przeszkodę w postaci powagi rzeczy osądzonej w ponownym rozstrzygnięciu w tym samym przedmiocie w sprawie VII K (...). Orzekający Sąd Rejonowy naruszył tym samym przepis art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. wydając niedopuszczalny w tym układzie procesowy wyrok. Rażące naruszenie prawa stanowiło przy tym bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k.

Wypada zauważyć, że „ukonstytuowany w art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. bezwzględny nakaz umorzenia postępowania karnego, gdy wcześniejsze postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie zakończone (res iudicatae), ma pełne odniesienie do postępowań w przedmiocie wydania wyroku łącznego. (...) warunkiem zachowania wymaganej w komentowanym układzie procesowym tożsamości podmiotowo-przedmiotowej obu postępowań w kwestii wydania wyroku łącznego, poza tą samą osobą skazanego, jest odnoszenie się w obu procesach do tych samych wyroków jednostkowych, przy czym nie ma znaczenia prawnego, w jaki sposób oba wyroki łączne zostały ukształtowane, to jest w jakiej konfiguracji połączono w nich poszczególne skazania i co do których wyroków jednostkowych nie dostrzeżono możliwości ich połączenia, co skutkowało umorzeniem w tym zakresie postępowania na podstawie art. 572

k.p.k.” (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 września 2015 r., III KK 308/15, Legalis nr 1330118).

W rozważanej sprawie podstawę wyroku łącznego Sądu Rejonowego w P. z dnia 9 października 2020 r. sygn. akt VII K (...), stanowiły te same wyroki jednostkowe i wyrok łączny, które objął już wcześniej wydany wyrok łączny Sądu Rejonowego w P. w sprawie VII K [...] /20 z dnia 4 czerwca 2020 r.

Wydanie i uprawomocnienie się nowego wyroku łącznego wbrew przesłance powagi rzeczy osądzonej nie powoduje utraty mocy przez poprzedni wyrok łączny, bowiem skutek, o którym mowa w art. 575 § 1 k.p.k., może nastąpić tylko wówczas, gdy spełnione są przesłanki tam określone, a zatem zachodzi realna potrzeba wydania nowego wyroku łącznego. W wypadku uchylenia wyroku łącznego wydanego z naruszeniem art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. wykonaniu podlega poprzedni wyrok łączny, gdyż nie utracił on mocy na podstawie art. 575 § 1 k.p.k. (zob. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2011 r., II KK 149/11, OSNKW 2011, z. 12, poz. 113).

Z tych względów konieczne stało się uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania.